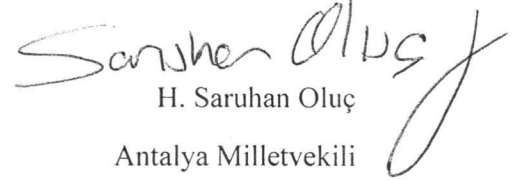

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Faruk Çelik tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

H. Saruhan Oluç
Antalya Milletvekili

İşçi cinayetleri 2015 yılında da artarak devam ediyor. Son olarak İzmir Çanakkale Otoyolu Koyundere Mevkisi'ndeki yapımı devam eden viyadük inşaatında beton dökülmesi sırasında çelik konstrüksiyon iskelenin yıkılması sonucu 7 işçi yaralandı, 3 işçi harcın altında kaldı.

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği (İSİG) Meclisi'nin 2015 yılının ilk altı ayında yaşanan iş cinayetlerine ilişkin raporuna göre, bazı işkollarında yaşanan ölümlerde geçmiş yıllara göre 'sıçramalı artış' olduğu belirtildi. 2015'in ilk altı ayında iş cinayetlerinde en az 794 işçi yaşamını yitirdi. Raporda emeklilik çağındaki işçilerin ve göçmen işçilerin öldüğü iş cinayetlerinde de büyük artış olduğu görülüyor.

İş cinayetleri inşaat, maden, tarım ve taşımacılık işkollarında, mevsimlik çalışmanın, sendikasız, örgütsüz ve güvencesiz çalışma koşullarının hâkim olduğu işkollarında da yoğunlaşıyor.

Sorunların kaynağı olan 'İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası'nda kısmi düzenlemeler yaparak ölümlerin durdurulamayacağı ortadadır. Yasanın adından da anlaşılacağı gibi, bu yasa iş sağlığını düşünmekte işçi sağlığına yer vermemektedir. İş öncileyen değil de emeği, doğayı ve insanı önceleyen politikaları bütünlüklü bir şekilde hayata geçirmediğimiz müddetçe işçi cinayetleri engellenemeyecektir.

Sendikasılaştırma faaliyetleri, yandaş sendika yaratma hamleleri, meslek örgütlerine yönelik geliştirilen hasmane tavır, kuralsız, güvencesiz ve güvenliksiz çalışma koşullarının yaygınlaşması ile işçi ölümleri her geçen gün artıyor. 12 Eylül rejiminin getirdiği sendikal kısıtlılıkları ve sendikalara uygulanan antidemokratik baraj sistemini kaldırmadan, esnek ve kuralsız çalışma hayatının yerine güvenceli bir çalışma sağlanmadan, taşeronlaşmaya son vermeden, denetimleri ciddiyetle yapmadan işçi cinayetleri durmayacaktır.

Yaşlı, genç, çocuk, kadın, göçmen işçiler iş cinayetlerinde her gün yaşamını yitiriyor. Emekli olma hakkını elde etmiş olmalarına rağmen, kademeli geçiş uygulaması ile 1999'dan önce işe başlayan sigortalıların prim gün sayısını doldurmuş olmalarına rağmen emekli olma yaşı artan ve çalışmak zorunda olan birçok işçi iş kazalarında yaşamını yitiriyor. 2014 yılında yaşamını yitiren 1886 işçinin yüzde 22,3'ü 51 yaş ve üstünde olan işçilerden oluşuyor. 2015 yılının ilk altı ayında da 51 yaş ve üstünde çalışan işçilerin öldüğü iş cinayetlerinin sayısında büyük bir artış söz konusudur.

Öte yandan göçmen işçilerin yaşamını yitirdiği iş cinayetleri de geçen yıla oranla artmıştır. Türkiye'de çocuk işçiliği hasıraltı etme çabası devam ederken, çocuk işçiler de ölmeye devam ediyor. Kadın iş cinayetleri de devlet tarafından eksik açıklanıyor. Kadın işçilerin hemen hemen yarısı tarım sektöründe ve büyük çoğunluğu ücretsiz aile işçisi olarak çalışıyor. Özellikle mevsimlik tarım işçileri SGK verilerinde yer almıyor.

Kürt işgücü göçünün bir biçimi olan “mevsimlik tarım işçiliği”, ucuz tarımsal emek içerisinde büyük ölçeklere ulaşıyor. Kapalı kasa kamyonetlerde veya traktörlerde yollara savrulan, tarım ilaçlarından veya yediği yemeklerden zehirlenen, barınma ve beslenme ihtiyacını tam olarak karşılayamadığı için kronik sağlık sorunları yaşayan ve eğitimden yoksun bırakılan da aynı işçilerdir. Mevsimlik işçiler, ağır çalışma koşulları, uzun çalışma saatleri ve düşük ücretlere rağmen çalışmak zorunda kalırken, bir de kitlesel işçi katliamları ile karşılaşılıyor. Sağlıksız, trafik kurallarına ve güvenliğe aykırı koşullarda taşınan mevsimlik işçiler trafik kazalarında can vermeye devam ediyor.

Türkiye’de meslek hastalıklarından ölenlerin sayısı da net olarak bilinmiyor. ILO’nun tahminleri ile Türkiye’de meslek hastalığı sayısı yılda 120 bin ile 360 bin arasındadır. Meslek hastalıklarından ölenlerin oranı, her yıl iş kazalarında ölenlerin altı katından daha fazla olmasına rağmen kayıtlara geçmiyor.

Bu nedenle;

- 1- 2002–2015 yılları arasında işkollarına, şehirlere ve nedenlerine göre işçi ölümlerinin dağılımı nedir?
- 2- 2015 yılının ilk 7 ayında, aylara göre işçi ölümlerinin, işkollarına ve nedenlerine göre dağılımı nedir?
- 3- 2002-2015 yılları arasında işkollarına ve nedenlerine göre ölen 18 yaş altı ve çocuk işçilerin sayısı ve 51 yaş üstü ölen işçilerin işkollarına ve nedenlerine göre dağılımı nedir?
- 4- 51 yaş ve üstünde çalışan emekli ya da emekliliği gelip de yaşı bekleyip çalışanların ölümünde geçen seneye göre sıçramalı bir artış görülmesinin nedenleri nedir?
- 5- 2002–2015 yılları arasında işkollarına ve nedenlerine göre ölen kadın işçilerin sayısı nedir?
- 6- Erkek merkezli hazırlanan iş sağlığı ve iş güvenliği politikasını, toplumsal cinsiyet bakış açısıyla yeniden gözden geçirilmesi gerektiğini düşünüyor musunuz?
- 7- 2002-2015 yılları arasında mülteci, şartlı mülteci, göçmen, düzensiz göçmen işçi ölümlerinin işkollarına ve nedenlerine göre dağılımı nedir?
- 8- 2002-2015 yılları arasında kayıt altına alınmış olan mevsimlik tarım işçisi sayısı kaçtır? 2002–2015 yılları arasında kazalarda ölen mevsimlik tarım işçilerinin sayısı nedir?
- 9- Mevsimlik Tarım İşçileri Komisyonu’nun 31 mart 2015 tarihinde sunduğu raporda belirtilen, göç alan ve veren yerler arasında ulaşım ile ilgili koordinasyonun sağlanması, hukuki düzenlemelerin yeterli hale getirilmesi, trafik denetimlerinin artırılması, araç ve trafik güvenliğinin gerektirdiği tüm denetimlerinin titizlikle yerine getirilmesi ile ilgili herhangi bir çalışma yaptınız mı?
- 10- 2002- 2015 yılları arasında meslek hastalığı sonucu ölen işçilerin sayısı nedir? Meslek hastanelerinin artırılması konusunda ilgili bakanlıklar ile birlikte yürütmüş olduğunuz bir çalışma var mıdır?
- 11- 2002- 2015 yılları arasında iş kazası sonucu kaç kişi iş göremez raporu almıştır?
- 12- Sadece sigortalı işçilerin değil; kayıtlı, kayıtsız tüm işçilerin/çalışanların ölümlerini; işyeri içinde veya dışında; çalışırken, işe gelip giderken, barınırken, beslenirken, yani “iş süreçlerinin bütününde” yaşanan iş kazalarının kayıt altına alınması için yapmış olduğunuz herhangi bir çalışma var mı?
- 13- Türkiye’de iş sağlığı ve güvenliği uzman sayısı kaçtır? Türkiye’de işyerleri sayısı ve çalışanlar göz önüne alındığında kaç iş sağlığı ve güvenliği uzmanına ihtiyaç vardır?
- 14- İşçi sağlığı ve iş güvenliğinde sadece hükümet tarafından denetlenen değil işçi sağlığı ve işçi güvenliğinde önemli yeri olan hekim ve mühendislerin örgütü olan TTB ve TMMOB’un işçi sağlığı ve iş güvenliğine ilişkin kararların alınmasında, üyelerin eğitilmesinde, üyelerinin işyerlerinde bu alana ilişkin yaptığı faaliyetlerin denetlenmesinde aktif olması gerektiğini düşünüyor musunuz? İşçi sendikalarının, meslek odalarının içinde olduğu bağımsız bir denetleyici kurulun işçi sağlığı ve güvenliği hususunda daha etkili olabileceğini düşünüyor musunuz?